

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**ÈTICA I RESPONSABILITAT
PROFESSIONAL**

Coordinació: LAURA BERGÉS SAURA

Any acadèmic 2013-14

Informació general de l'assignatura

Denominació	ÈTICA I RESPONSABILITAT PROFESSIONAL
Codi	101906
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	7.5
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	LAURA BERGÉS SAURA
Departament/s	Filologia Catalana i Comunicació
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 72 Hores no presencials: 115,5
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català
Horari de tutoria/lloc	Dilluns-dimarts 18-19h Despatx: 1.22 Tlf: 973702004

Informació complementària de l'assignatura

La professió periodística i, més en general, les professions relacionades amb la comunicació social, tenen una important incidència política, econòmica, social i cultural, que fa imprescindible interrogar-se sobre la responsabilitat dels professionals dels mitjans de comunicació i els principis ètics que inspiren el seu treball. Aquest és l'objectiu de l'assignatura "Ètica i responsabilitat professional", on s'aborden els principis ètics que afecten la professió del periodista i comunicador, així com les diferents regulacions que se'n deriven. L'assignatura combina la reflexió teòrica sobre l'ètica en general i l'ètica periodística i de la comunicació en particular, amb l'anàlisi de les principals regulacions que afecten la professió, i l'anàlisi de casos on es plantegen conflictes entre la pràctica periodística-comunicativa i els principis ètics, deontològics i legals que afecten aquestes professions.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Competències

Competències	objectius formatius
Coneixement de l'ètica i de la deontològica professional i de l'ordenament jurídic de la informació.	O1. Conèixer els fonaments filosòfics de l'ètica O2. Conèixer els principis ètics i deontològics de la informació, publicitat i altres formes de comunicació audiovisual O3. Conèixer les fonts i organismes d'autoregulació de la professió O4. Conèixer l'ordenament jurídic que afecta la professió
Capacitat d'actuació d'acord amb les normes deontològiques i de respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.	O5. Analitzar casos o actuacions de professionals de la informació i la comunicació audiovisual on es plantegin conflictes ètics, deontològics i jurídics.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.- Introducció a l'ètica general i l'ètica professional (6 sessions)

Ètica i filosofia. Ètica clàssica: Plató i Aristòtil. Kant i l'imperatiu categòric. Mill i la llibertat d'expressió. Habermas i l'ètica discursiva. Ètica, responsabilitat professional i esperit del capitalisme

2.- Ètica i responsabilitat professional del periodista/comunicador: els valors de la informació i les virtuts de l'informador (5 sessions)

Llibertats informatives, periodisme i democràcia. Drets personals i límits a les llibertats informatives. Altres límits a les llibertats informatives. Ètica i publicitat. Ètica i creació audiovisual. Ètica i tecnologies emergents.

3.- La regulació de la professió: l'autoregulació (10 sessions)

Els codis deontològics. Altres codis i recomanacions: codi de conducta publicitari, codi d'autoregulació sobre continguts televisius i infància, recomanacions per al tractament de tragèdies personals, el tractament de la immigració i altres. Els estatuts de redacció, l'Ombudsman i les associacions d'usuaris. Els consells de la informació.

4.- La regulació de la professió: normatives de l'estat (10 sessions)

Principis constitucionals. El secret professional. La clàusula de consciència. Els drets personals. El debat sobre la regulació de la professió periodística: estatut professional i drets laborals. Altres regulacions de les activitats de comunicació audiovisual: drets d'autor i propietat intel·lectual, lleis de l'audiovisual i del cinema.

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	o*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Vegeu temari			40	25
Seminaris (S)	Seminaris d'anàlisi de casos i comentaris de text			10	20
Pràctiques (P)	Treball en grup			10	30
Treballs (T)	Mínim de tutories per al seguiment del treball				2.5
Tutories (Tut)	Lectures				18
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació			2	20
TOTAL	7,5 ECTS: 187.5 h			72	115.5

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)	Assistència activa a classe i participació en els espais virtuals (debats, recursos...):		O1,O2,O3,O4, O5	Presentació, anàlisi i debat sobre casos	10%
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Prova escrita	Inclou tot el temari de l'assignatura	O2, O3, O4		45%
Informe (In) / Treballs (T)	Informes sobre les lectures		O1	Ressenya d'un llibre	10%
	Treball en grup: anàlisi de cas		O5	Treball d'anàlisi de cas: conflictes ètics en les professions de la comunicació audiovisual. Context, actors implicats, regulació i jurisprudència, casos similars	35%
Altres (A)					100
TOTAL					100

O: Objectiu. %: percentatge en la nota final.

Bibliografia i recursos d'informació

Alsius, Salvador (1998) *Ètica i periodisme*. Barcelona: Pòrtic.

Aristòtil (1995) *Ètica nicomáquea ; Ètica eudemia*. Madrid: Gredos

Aznar, Hugo (2005) *Ètica de la comunicació y nuevos retos sociales*. Barcelona: Paidós.

Azurmendi, A. (2011) *Derecho de la comunicación*. Barcelona: Bosch.

Bonete Perales, E. (coord.) (1995) *Éticas de la información y deontologías del periodismo*. Madrid: Tecnos.

Carreres, Lluís de (2008) *Las normas jurídicas de los periodistas*. Barcelona: UOC.

Habermas, J (2008) *Conciencia moral y acción comunicativa*. Madrid: Trotta.

Kant, Immanuel (1984) *Fonamentació de la metafísica dels costums*. Barcelona: Laia.

Kapuscinski, Ryszard (2002) *Los Cínicos no sirven para este oficio: sobre el buen periodismo*. Barcelona: Anagrama.

Marzabal, Íñigo (2004) *Deliberaciones poéticas. Cine y ética narrativa*. Bilbao: Universidad del País Vasco.

Mill, Stuart (1983) *Sobre la llibertat*. Barcelona: Laia.

Pérez Fuentes, Juan Carlos (comp.) (2004) *Ètica periodística. Principios, códigos deontológicos y normas complementarias*. Bilbao: UPV.

Platón (2008) *Diálogos: Protágoras, Gorgias, Menón*. Madrid: Edaf.

Tambini, D., Leonardi, D., i Marsden, C. (2007) *Codifying cyberspace: self regulation of converging media*. New York: Routledge.

Algunes webs d'interès

Codi deontològic de la professió periodística

http://www.periodistes.org/documentos_codi_deontologic

<http://www.fape.es/codigo-deontologico.htm>

[ETHICS-S.DOC](#)

Codi de Conducta publicitari i altres codis relacionats amb l'activitat publicitària

http://www.autocontrol.es/pdfs/Cod_conducta_publicitaria.pdf

<http://www.autocontrol.es/>

Especial Quaderns del CAC sobre *El tractament informatiu de les tragèdies personals*

<http://www.cac.cat/web/recerca/quaderns/hemeroteca/detall.jsp?NDg%3D&MQ%3D%3D&Jyc%3D&MTk%3D>

Código de autorregulación sobre contenidos televisivos e infancia

<http://www.tvinfancia.es/Textos/CodigoAutorregulacion/Codigo.htm>

El tractament de les migracions

<http://corresponsalsdelesmigracions.wordpress.com/>

Estatuts de redacció

<http://www.sindicatperiodistes.cat/documents-Estatuts-de-redacci%C3%B3>

Consell de la informació de Catalunya

<http://www.periodistes.org/fcic/home.php>

Ética segura: Red de ética y periodismo

<http://www.fnpi.org/index.php?id=2558>

Project Censored

<http://www.media.cat/anuari/>

<http://www.projectcensored.org/>

Cercador de jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia

http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Poder_Judicial/Tribunal_Supremo/Jurisprudencia/Jurisprudencia_del_TS